

استان آذربایجان شرقی دارنده مقام اول و دوم برخی از مسولان زراعی، باغی و دامی در کشور

مدت کوتاهی است که دکتر محمدیان مسئولیت سنگین مدیریت و هدایت سازمان جهاد کشاورزی استان آذربایجان شرقی را پذیرفته است. گزارش زیر نگاهی به توانمندی های استان و اولویت های توسعه بخش کشاورزی دارد

اراضی زراعی، باغی رتبه ی پنجم، تولیدات زراعی رتبه هفتم، تولیدات باغی رتبه ششم را در میان سایر استان ها دارا می باشد.

براساس آخرین آمارنامه کشاورزی این استان با ۷۳۷۱۲۶ هکتار زیر کشت محصولات سالانه آبی و دیم، ۵/۸۲ درصد از اراضی متناظر کشور را داشته و از این حیث رتبه پنجم را در میان سایر استان ها به خود اختصاص داده است. همچنین این استان از نظر تولید محصولات سالانه با تولید بیش از ۲/۹ میلیون تن، ۴/۲۲ درصد تولید محصولات سالانه کشور و رتبه هفتم را در بین استان های کشور از آن خود کرده است. در استان آذربایجان شرقی از ۱۱۴ هزار هکتار باغ (معادل ۴/۱۸ درصد سطح باغات کشور)، حدود ۹۱۵ هزار تن محصول معادل ۶/۲ درصد محصولات باغی کشور تولید می گردد که رتبه ششم تولید محصولات باغی کشور را به خود اختصاص داده است.

از مجموع ۱۲۲۱۱۷۷ هکتار اراضی کشاورزی استان در سال ۸۷-۱۳۸۶ حدود ۶۵/۱ درصد آن اراضی دیم و ۳۴/۹ درصد اراضی آبی بوده است. از نظر تولید محصولات زراعی استان آذربایجان شرقی در زمینه تولید پیاز و یونجه در رتبه اول کشور، در زمینه تولید عدس در رتبه دوم و در زمینه تولید سیب زمینی و نخود رتبه پنجم کشوری را دارا بوده است.

از نظر تولید محصولات باغی این استان در زمینه تولید زردآلو در کشور در مقام اول، از نظر تولید سیب و بادام در مقام دوم و از نظر تولید انگور در مقام چهارم و از نظر تولید گردو در مقام پنجم در بین استان های کشور قرار داشته است. تولیدات دامی استان در سال ۱۳۸۷ بالغ بر ۱۰۲۸ هزار تن بوده است و در زمینه تولیدات دامی با تولید ۱۶ درصد عسل کشور مقام دوم،

۴/۶ میلیارد مترمکعب آب قابل استحصال، اقلیم متنوع و قرار گرفتن در حوزه های آبریز دریاچه ارومیه، ارس و سفیدرود، وجود نیروی انسانی متخصص و مجرب از توانمندی های بخش کشاورزی استان محسوب می شود. بخش کشاورزی استان ۵/۷ درصد بهره برداران و ۷/۹ درصد جمعیت شاغل بخش کشاورزی کشور، ۵/۵ درصد اراضی کشاورزی، ۴/۲۲ درصد تولید محصولات زراعی، ۶/۲ درصد تولیدات باغی و ۹ درصد تولیدات دامی کشور را در اختیار داشته است که از نظر تعداد بهره بردار در رتبه ششم، اراضی کشاورزی در رتبه چهارم و سطح زیر کشت

استان آذربایجان شرقی با ۴۵۴۹۰ کیلومتر مربع حدود ۲/۸ درصد مساحت کشور را تشکیل می دهد. این استان دارای ۱۹ شهرستان، ۴۲ بخش، ۵۷ شهر، ۱۴۱ دهستان و ۳۱۰۹ آبادی بوده و جمعیت آن حدود ۴/۶ میلیون نفر می باشد که ۶۶ درصد آن در شهرها و بقیه در روستاها ساکن هستند.

استان آذربایجان شرقی به دلیل موقعیت توپوگرافیکی و جغرافیایی از توانمندی های قابل ملاحظه ای از نظر منابع و مزیت نسبی در تولید محصولات کشاورزی برخوردار است. وجود بیش از ۱/۲ میلیون هکتار اراضی مستعد کشاورزی،

بخش کشاورزی استان از طریق توسعه بنگاه‌های کوچک اقتصادی زودبازده به میزان قابل توجهی افزایش یافته و تا پایان سال ۱۳۸۷ برای ۱۵۷۸۸ طرح معادل ۲۰۰۷ میلیارد ریال قرارداد منعقد شده است که این مقدار بیش از کل تسهیلات تخصیصی به بخش کشاورزی در ده سال گذشته است. با بهره‌برداری از این طرح‌ها برای ۹۰۵۳ نفر اشتغال مستقیم و ۳۱۶۸ نفر تثبیت اشتغال به عمل خواهد آمد.

هکتار از اراضی دیم کشور استان به آبی تبدیل شده و میزان تولید محصولات کشاورزی استان به دو برابر وضع فعلی افزایش می‌یابد و بیش از ۲۰۰ هزار فرصت شغلی مستقیم و غیرمستقیم فراهم می‌گردد.

احداث مجتمع‌های گلخانه‌ای و دامپروری از اولویت‌های اصلی بخش کشاورزی استان می‌باشد به طوری که هم اینک ۱۱ مجتمع تولیدی در حال احداث بوده که شامل ۴۴۷ واحد گلخانه‌ای به مساحت ۳۸۲٫۵ هکتار و ۱۲۶۹ واحد دامداری

به مساحت ۱۱۰۰ هکتار می‌باشد و با بهره‌برداری از این مجتمع‌ها برای ۴۰۹۵ نفر اشتغال ایجاد خواهد شد. همچنین ۱۵ واحد مجتمع تولیدی دیگر در مراحل مختلف مطالعاتی می‌باشد.

از جمله اقدامات اولویت‌دار در بخش کشاورزی می‌توان از برنامه‌ریزی‌های لازم به منظور توسعه باغات تا میزان ۲۰۰ هزار هکتار در یک دوره ده ساله انجام یافته است. به همین جهت کشت باغات در اراضی پایاب استان و استفاده حداکثر از اراضی مستعد شیب‌دار در اولویت قرار دارد.

همچنین جهت جلوگیری از فرسایش اراضی بالادست سدهای استان و جلوگیری از انباشته شدن رسوبات در مخزن سدهای در حال احداث و موجود در ۲۰ درصد از حوزه‌های آبخیز سدهای مذکور و نیز در ۱۰ درصد از سایر حوزه‌های آبخیز استان عملیات آبخیزداری انجام خواهد شد.

در راستای اجرای سیاست‌های اقتصادی دولت، سرمایه‌گذاری در

۷ درصد تخم‌مرغ مقام سوم، ۷/۵ درصد گوشت قرمز کشور مقام چهارم و ۱۰/۶ درصد شیر خام و ۳/۲ گوشت مرغ کشور مقام پنجم تولید این محصولات در کشور را به خود اختصاص داده است که از این نظر به عنوان یکی از قطب‌های تولید محصولات دامی در کشور محسوب می‌گردد. تولید ماهی استان نیز ۳۰۳۱ تن می‌باشد که از ۳۵۹ واحد پرورش ماهی سردابی، گرمابی و منابع آبی استحصال می‌گردد.

در سال ۱۳۸۷ بیشترین تعداد دام مربوط به گوسفند و بره با ۶۹/۲۱ درصد تعداد کل دام‌ها، بز و بزغاله با ۱۳/۵۷ درصد، گاو بومی با ۶/۵۲ درصد و گاو دورگ با ۵/۵ درصد بوده و ترکیب جمعیت دام استان را تشکیل می‌دهد. این تعداد دام معادل ۹۶۲۷۹۹۰ واحد دامی محسوب می‌شود که حدود ۷ درصد واحدهای دامی کشور را شامل می‌شود و رتبه سوم را در بین استان‌های کشور به خود اختصاص داده است.

مساحت کل جنگل‌های طبیعی استان برابر ۱۸۸ هزار هکتار می‌باشد که ۱ درصد از کل مساحت جنگل‌های طبیعی کشور را شامل می‌شود. همچنین مساحت مراتع استان برابر ۲/۴۷۰ میلیون هکتار معادل ۳ درصد از مراتع کشور می‌باشد.

اولویت‌های توسعه بخش کشاورزی در استان آذربایجان شرقی:

قریب به ۸۶ درصد از آب مصرفی استان در بخش کشاورزی مصرف می‌گردد که با توجه به روش‌های سنتی آبیاری موجود و پایین بودن راندمان آبیاری در اراضی آبی استان، برنامه‌ریزی‌های لازم جهت احداث شبکه‌های فرعی و تجهیز و نوسازی اراضی در پایاب ۱۹ سد استان جهت ارتقای راندمان آبیاری تا ۷۰ درصد انجام گرفته است که با اجرای این مهم ۱۵۴ هزار

کارشناس پیگیر در روابط عمومی‌ها اعتمادساز بین مردم و مسوولان

دکتر محمدیان، رییس جدید سازمان جهاد کشاورزی استان آذربایجان شرقی که در نیمه تابستان امسال از سازمان دامپزشکی استان به سازمان جهاد کشاورزی اسباب‌کشی کرد تا مسوولیت سنگین ساماندهی کشاورزی و ارتقاء جایگاه بخش در استان را انجام دهد چند روزی در تهران و در مجلس شورای اسلامی حضور داشت و این فرصتی بود تا خبرنگاران از برنامه‌ها و نظرات وی باخبر شوند.

دکتر محمدیان که معتقد به اصلاح زیرساخت‌ها به ویژه در امور زیربنایی کشاورزی و سپس مجتمع‌های کشاورزی، دامداری‌ها و مرغداری‌های صنعتی، گلخانه‌ها و مراکز عمده تولیدات می‌باشد، طی یک ماه مدیریت خود و شهرستان را به طور کامل بازدید و با مسایل مشکلات و توانمندی‌های آنها آشنا شده است.

وی همچون دکتر خلیلیان اعتقاد به کار مدیران و کارشناسان در مزارع و روستاها دارد زیرا تولید در آن مناطق صورت می‌گیرد.

دکتر محمدیان همچنین در وعده‌ها و گزارش مدیران شهرستان‌ها بسیار دقیق می‌شود. وی یک کارشناس پیگیر در روابط عمومی منصوب نموده تا قول‌های مدیران را در مصاحبه‌ها و سخنرانی‌هایشان یادداشت کرده و پیگیر اجرای آنها باشد، مدیری که اعلام می‌کند با اجرای یک طرح، ۵۰ یا ۵۰۰ اشتغال ایجاد می‌نماید یا فرضاً سه ماه دیگر طرح... افتتاح و بهره‌برداری می‌شود، با شمارش معکوس کارشناس پیگیری روابط عمومی استان روبه‌روست.

چه خوب است روستای جهاد کشاورزی سایر استان‌ها نیز از این کار خوب الگو برداری کنند.

